

Crna Gora
Vlada Crne Gore

Broj: _____
Podgorica, _____ 2021. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ 2021. godine, razmotrila je Predlog zakona o izmjeni i dopunama Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore, koji su Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici Ervin Ibrahimović, Amer Smailović i Kenana Strujić Harbić, a koji je Skupština dostavila Vladi radi davanja mišljenja.

S tim u vezi, Vlada daje sljedeće

M I Š L J E N J E

Predlogom zakona o izmjeni i dopunama Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore predložene su izmjene odredaba čl. 15 i 39 važećeg zakona, kao i dodavanje novog člana 15a.

Odredbom člana 1 Predloga zakona vrši se izmjena člana 15 zakona, na način da se predlaže brisanje propisanog roka od jedne godine, u kome sudija Ustavnog suda kojem je prestala funkcija zbog isteka mandata odlukom Skupštine Crne Gore može nastaviti da vrši funkciju sudije do izbora novog sudija, ukoliko predlagač ne predloži, odnosno Skupština ne izabere novog sudiju.

Članom 2 Predloga zakona dodaje se novi član 15a, kojim se propisuje da mandat sudije Ustavnog suda traje 12 godina, a da sudiji Ustavnog suda prestaje mandat zbog ispunjavanja uslova za starosnu penziju istekom godine u kojoj navršava 70 godina života i da po isteku mandata sudija nastavlja da obavlja funkciju do izbora novog sudije.

Nadalje, članom 3 Predloga zakona predlaže se dopuna člana 39 važećeg zakona, odnosno dodavanje novog stava kojim se predviđa da će Ustavni sud donijeti odluku o zahtjevu, prihvaćenom predlogu i ustavnoj žalbi u roku od godinu dana.

U obrazloženju razloga za donošenje predloženog zakona predlagači navode „usaglašavanje Zakona sa zakonima koji uređuju ovu oblast sa najuspješnijim ustavnim sudovima u Evropi, nesmetano funkcionisanje Ustavnog suda kao organa pozvanog da štiti Ustav, kao i onemogućavanje blokade rada Ustavnog suda od strane političkih stranaka“.

Navedeni Predlog zakona nije prihvatljiv iz sljedećih razloga:

Ustavom Crne Gore, kao najvišim pravnim aktom, Ustavnom sudu Crne Gore povjerena je uloga čuvara načela ustavnosti i zakonitosti u pravnom sistemu Crne Gore. Naime, nadležnost i sastav Ustavnog suda Crne Gore, izbor i uslovi za prestanak funkcije sudije Ustavnog suda utvrđeni su u Ustavu Crne Gore i Amandmanu XVI na Ustav Crne Gore.

Amandmanom XVI na Ustav Crne Gore, kojim je zamijenjen član 153 Ustava Crne Gore, propisano je da Ustavni sud ima sedam sudija, koji se biraju na vrijeme od 12 godina, a propisani su i uslovi za njihov izbor.

Razlozi za prestanak funkcije predsjednika i sudije Ustavnog suda predviđeni su članom 154 Ustava, pa je tako Ustav utvrdio da predsjedniku i sudiji Ustavnog suda funkcija prestaje prije isteka vremena na koje je izabran ako to sâm zatraži, kad ispuni uslove za starosnu penziju ili ako je osuđen na безусловnu kaznu zatvora. Nastupanje razloga za prestanak funkcije ili razrješenje utvrđuje Ustavni sud na sjednici i o tome obavještava Skupštinu.

Saglasno navedenim ustavnim određenjima, postupak utvrđivanja predloga za izbor sudija Ustavnog suda Crne Gore, razrješenje i prestanak njihove funkcije, organizacija Ustavnog suda, postupak pred Ustavnim sudom, pravno dejstvo njegovih odluka i druga pitanja od značaja za rad Ustavnog suda uređeni su Zakonom o Ustavnom sudu Crne Gore („Službeni list CG“, broj 11/15).

Naime, članom 15 ovog zakona regulisana je pravna situacija u kojoj sudija Ustavnog suda kome je istekao mandat, na osnovu odluke Skupštine, može nastaviti da vrši funkciju sudije Ustavnog suda do izbora novog sudije. Naime, propisano je da kad sudiji Ustavnog suda prestane funkcija zbog isteka mandata, a predlagač ne predloži ili Skupština ne izabere na upražnjeno mjesto sudiju Ustavnog suda, Skupština će istovremeno donijeti odluku o prestanku funkcije sudiji Ustavnog suda kome je istekao mandat i odluku da taj sudija nastavlja da vrši funkciju sudije Ustavnog suda do izbora novog sudije, ali ne duže od jedne godine.

Navedenom odredbom obezbjeđuje se nesmetano funkcionisanje Ustavnog suda i vršenje njegovih ustavnih nadležnosti i u slučaju isteka mandata sudije Ustavnog suda. Svrha ove odredbe nije da se odlukom Skupštine neograničeno produži mandat sudijama Ustavnog suda kojima je prema Ustavu sudijska funkcija prestala zbog isteka tog mandata, već da omogući nesmetano vršenje nadležnosti ovog suda do izbora novog sudije.

Stoga je brisanje navedenog roka, koje je predloženo u članu 1 Predloga zakona, neprihvatljivo iz razloga pravne sigurnosti, jer bi bez pomenutnog ograničenja (ne duže od jedne godine) postojala bojazan da bi nastavak vršenja funkcije sudije Ustavnog suda i nakon isteka mandata do izbora novog sudije postalo pravilo, a ne izuzetak, čime bi se i ugrozili ustavni principi vladavine prava, očuvanja pravnog poretka i zaštite ljudskih prava i sloboda.

Trajanje mandata sudija Ustavnog suda, kao i prestanak njihove funkcije normirani su Amandmanom XVI na Ustav Crne Gore i članom 154 Ustava Crne Gore.

Tako je Amandmanom XVI na Ustav Crne Gore (član 153 stav 2 Ustava) propisano da se sudija Ustavnog suda bira na vrijeme od 12 godina, a članom 154 Ustava da predsjedniku i sudiji Ustavnog suda funkcija prestaje prije isteka vremena na koje je izabran ako to sâm zatraži, kad ispuni uslove za starosnu penziju ili ako je osuđen na безусловnu kaznu zatvora.

Propisivanje trajanja mandata sudije Ustavnog suda, kao i razloga za prestanak funkcije sudije, kako se to predlaže u odredbi člana 2 Predloga zakona, ne mogu biti predmet Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore, jer se bi na taj način zadiralo u uređivanje odnosa koji su već uređeni Ustavom Crne Gore. Naime, funkcija sudije Ustavnog suda prije isteka mandata može prestati samo iz razloga koji su utvrđeni Ustavom (kada sudija to sam zatraži, kad ispuni islove za starosnu penziju ili ako je osuđen na безусловnu kaznu zatvora). Pri tome treba imati u vidu da su uslovi za sticanje prava na starosnu penziju, kao jedan od osnova za prestanak sudijske funkcije, uređeni Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju.

U odnosu na član 3 Predloga zakona, kojim je predložena dopuna člana 39 važećeg zakona, odnosno dodavanje novog stava kojim se propisuje rok od godinu dana za odlučivanje Ustavnog suda o zahtjevu, prihvaćenom predlogu i ustavnoj žalbi, naglašavamo da je odredba koja je predviđala rok od 18 mjeseci za postupanje Ustavnog suda u svakom predmetu, bila sadržana u ranijoj odredbi stava 2 člana 39 ovog zakona, koja je ukinuta Odlukom Ustavnog suda Crne Gore od 18. jula 2019. godine („Službeni list CG“, broj 55/19).

Iz navedenih razloga, Vlada je mišljenja da ne treba prihvatiti Predlog zakona o izmjeni i dopunama Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore, koji su Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici Ervin Ibrahimović, Amer Smailović i Kenana Strujić Harbić.

**PREDSJEDNIK,
Prof dr Zdravko Krivokapić**